

Produkty higieniczne w trosce o komfort i higienę życia codziennego

Artykuły higieniczne, jak papiery toaletowe, chusteczki higieniczne oraz ręczniki kuchenne, towarzyszą każdemu z nas podczas wykonywania wielu czynności, zarówno tych najbardziej prozaicznych, jak i tych „wielkiej” wagi. Odrywając się od wiru rutynowych działań, warto zatrzymać się przed półką sklepową i zgłębić zasadność dokonywanych wyborów w obrębie tej kategorii. Odpowiednia świadomość konsumencka to nie tylko wartość dodana dla domowego budżetu, ale również wzrost bezpieczeństwa i troska o środowisko naturalne.

Dagmara Zub
Velvet Care sp. z o.o.

Bezpieczeństwo przede wszystkim?

W myśl powszechnej zasady, że bezpieczeństwo konsumenta stanowi wartość nadrzędną, artykuły higieniczne podlegają Dyrektywie 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (wraz z późn. zm.). Akty prawne zobowiązuje podmioty gospodarcze do wprowadzania na rynek produktów bezpiecznych, a co za tym idzie pełni rolę szeroko pojętej ochrony interesów odbiorców. Wspomniana Dyrektywa, mając charakter uniwersalny, nie odnosi się do poszczególnych kategorii produktowych, jednak między innymi stanowi podstawę prawną do funkcjonowania systemu wczesnego ostrzegania RAPEX (ang. Rapid alert system for dangerous non-food products), zapewniającego wymianę informacji o produktach stwarzających zagrożenie. W kontekście niniejszego prawodawstwa bezpieczeństwo produktu rozumiane jest jako brak lub minimum zagrożenia towarzyszącego jego użytkowaniu, co oceniane jest

w aspekcie docelowej grupy użytkowników, właściwości produktu oraz jego przeznaczenia. W ustawodawstwie krajowym funkcjonuje natomiast Ustawa o ogólnym bezpieczeństwie produktów z dnia 12 grudnia 2003 r., podnosząca kwestie zbliżone do wspomnianej wcześniej Dyrektywy. Odnosząc się do tematyki bezpieczeństwa produktów higienicznych warto wspomnieć również o rekomendacjach niemieckiego Federalnego Instytutu Oceny Ryzyka BfR (niem. Bundesinstitut Für Risikobewertung). Zalecają one stosowanie surowców dedykowanych, właściwych dla omawianej kategorii produktowej i ich przetwarzanie w sposób niepowodujący uszczerbku dla zdrowia ludzkiego. Zwraca się tutaj również uwagę na potrzebę ograniczenia zawartości lub wręcz niestosowania niektórych grup związków chemicznych w gotowych wyrobach higienicznych, a w szczególności ręczników papierowych do kontaktu z żywnością.

Optymalny dobór składników to podstawa

Z uwagi na ogromną różnorodność kategorii produktów higienicznych, szczególnie pod kątem szerokich możliwości ich zastosowań, w kwestii doboru składu surowcowego wskazać należy kilka aspektów istotnych przede wszystkim z punktu widzenia świadomego konsumenta. Kluczem do sukcesu, decydującym o produkcie dobrej jakości, spełniającym oczekiwania użytkownika, jest celuloza używana do produkcji bibułki tissue. Podążając za aktualnymi trendami, będącymi w zgodzie z działaniem na rzecz ochrony środowiska naturalnego, standardem staje się celuloza pochodząca z kontrolowanych źródeł drewna. W zależności od potrzeb procesu technologicznego i pożądanego rezultatu w produkcie gotowym używa się różnego stosunku włókien pierwotnych z drzew iglastych i liściastych lub wtórnych odzyskanych w procesie recyklingu. Na tym etapie warto wspomnieć również o sposobie bieleńcia masy celulozowej: bez udziału chloru cząsteczkowego ECF (ang. Elementary chlorine free) przy użyciu ditlenku chloru oraz całkowicie wolnej od związków chloru TCF (ang. Total chlorine free) z zastosowaniem tlenu, ozonu i nadtenku wodoru. Ponadto przy kształtowaniu właściwości produktów gotowych niezbędna jest obecność tzw. dodatków funkcjonalnych, czyli substancji chemicznych mających wpływ na parametry wytrzymałościowe na sucho i mokro, utrwalenie, miękkość, zdolności sorpcyjne czy białość. Wiele z tych środków podlega dodatkowym regulacjom, jak na przykład zawartość wybielaczy optycznych, barwników anionowych czy poszczególnych składowych klejów technologicznych. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów, dotyczącym walorów estetycznych produktu, stosowane są pigmenty lub farby do nadruku, jak również kompozycje zapachowe. W tym przypadku przy doborze surowców powinno się brać pod uwagę takie aspekty, jak zawartość pozostałości metali ciężkich, związków chloru, amin aromatycznych czy potencjalnych alergenów.

Food contact, czyli papier do zadań specjalnych

Ręczniki papierowe do kontaktu z żywnością stanowią kategorię produktów higienicznych, które z uwagi na swoją wielofunkcyjność znajdują się pod szczególnym nadzorem w kontekście oceny bezpieczeństwa użytkownika. Regulacje europejskie podają szereg zakazów i ograniczeń dla zasto-

THETA®

e-akademia

SZKOLENIE ONLINE

Ocena bezpieczeństwa produktu kosmetycznego dla początkujących

CEL:

Celem szkolenia jest przekazanie praktycznej wiedzy z zakresu opracowywania Raportu Bezpieczeństwa Produktu Kosmetycznego, zgodnie z obowiązującymi przepisami i wytycznymi. Po teoretycznym wstępie dotyczącym budowy najważniejszego elementu dokumentacji kosmetyków, uczestnicy szkolenia zapoznają się z najbardziej cenionymi, ogólnodostępnymi bazami danych, z których Safety Assessorzy czerpią wiedzę. Mocnym punktem szkolenia są warsztaty polegające na wykonywaniu podstawowych wyliczeń toksykologicznych, pozwalających na ocenę bezpieczeństwa produktu.

DO KOGO KIERUJEMY SZKOLENIE:

Do udziału w szkoleniu zapraszamy szczególnie osoby, które rozpoczynają lub planują rozpocząć swoją aktywność zawodową w obszarze oceny bezpieczeństwa produktów kosmetycznych, a także pracowników firm produkujących i importujących kosmetyki, odpowiedzialnych za weryfikację dokumentacji i ocenę jej poprawności.

our knowledge, your success

Dołącz do e-akademii
www.e-akademia-theta.pl

sowania niektórych substancji, mogących stanowić składową lub zanieczyszczenie surowców funkcyjnych używanych do produkcji w tej kategorii. Znajdują tutaj zastosowanie Rozporządzenie WE nr 1935/2004 z dnia 27 października 2004 r. w sprawie materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością, szczegółowe rekomendacje wspomnianego wcześniej Instytutu BfR XXXVI oraz wytyczne CEPI (ang. Confederation of European Paper Industries). Składniki objęte restrykcjami ilościowymi bądź jakościowymi znaleźć można praktycznie w każdej z grup chemicznych mających zastosowanie przy produkcji bibułki tissue. Istotną grupę stanowią barwniki i rozjaśniacze optyczne, których migracja do żywności nie jest pożądana, nie zaleca się używania do tego typu produktów barwników azowych ze względu na możliwy rozpad wiązania azowego z utworzeniem szkodliwych amin aromatycznych. Produkty gotowe w postaci ręczników papierowych nie powinny również uwalniać substancji wykazujących efekt konserwujący w stosunku do żywności, jak również amin aromatycznych czy polichlorowanych bifenyli. Ścisłe określone zostały limity zawartości metali ciężkich, jak kadm, ołów, rtęć czy chrom (VI). Nieco inne, zmodyfikowane rekomendacje dotyczą produktów higienicznych posiadających wsad pochodzący z recyklingu, co jest nie mniej istotną kwestią z uwagi na nacisk, jaki kładzie się aktualnie na ochronę środowiska naturalnego. Podmioty gospodarcze dostarczające produkty do kontaktu z żywnością podlegają Rozporządzeniu WE nr 2023/2006 z dnia 22 grudnia 2006 r. w sprawie dobrej praktyki produkcyjnej w odniesieniu do materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. W myśl niniejszego aktu prawnego odpowiednim systemem jakości powinny zostać objęte wszystkie procesy związane z wytwarzaniem, dystrybucją, zakupami surowców czy kontrolą produktu gotowego.

Jakość potwierdzona badaniami i doświadczeniem

W celu wykazania zgodności z wymaganiami prawnymi, jak również potwierdzenia jakości oraz zadeklarowanych właściwości wyroby higieniczne, jak papiery toaletowe, ręczniki kuchenne czy chusteczki jednorazowe podlegają okresowej weryfikacji w badaniach laboratoryjnych. Szeroko pojęty nadzór jakościowy obejmuje zarówno systematyczną kontrolę wszystkich wyprodukowanych partii produkcyjnych pod względem ściśle zdefiniowanych atrybutów wizualnych i właściwości organoleptycznych, jak również wyrwykowe badania poszczególnych parametrów mechanicznych. Badania wykonuje się również na zawartość poszczególnych organicznych związków chemicznych czy metali ciężkich, aby potwierdzić zbieżność z wymaganiami dla poszczególnych kategorii produktowych oraz deklaracjami dostawców poszczególnych surowców. W przypadku ręczników do kontaktu z żywnością zalecane są badania migracji wskazanych związków chemicznych z bibułki tissue. Testy te przeprowadzane są zgodnie ze ściśle określonym protokołem i obowiązującymi normami, a mają na celu potwierdzenie bezpieczeństwa pod względem minimalizowania zjawiska uwalniania niepożądanych substancji. Istotny aspekt stanowi bezpieczeństwo mikrobiologiczne omawianych produktów. Ze względu na brak szczegółowych wytycznych branżowych producenci wyrobów higienicznych

często odnoszą się do norm dedykowanych dla przemysłu kosmetycznego. Oznacza się tutaj ogólną liczbę drobnoustrojów mezofilnych, ogólną liczbę drożdży i pleśni, jak również drobnoustroje specyficzne. Warto zaznaczyć, że produkty takie jak papier toaletowy, ręczniki kuchenne czy chusteczki higieniczne zaliczyć można do produktów niskiego ryzyka mikrobiologicznego. Z punktu widzenia konsumenta bardzo ważne jest sprawdzenie własności użytkowych produktu, zanim trafi on na półkę sklepową. W tym przypadku producenci wyrobów higienicznych korespondują z branżą kosmetyczną, weryfikując umieszczone na opakowaniach deklaracje marketingowe w panelach badań konsumenckich. Wykonuje się badania dermatologiczne, aplikacyjne lub porównawcze w różnych grupach docelowych odbiorców, różniących się wiekiem, płcią czy chociażby typem skóry, w zależności od potrzeb i potwierdzanych własności produktu gotowego. Często sprawdzana jest tolerancja skórna na wyrób higieniczny, jakim jest papier toaletowy, deklaruje się również zakres pH będący neutralny dla skóry. Zdarza się bowiem, iż dla niektórych produktów higienicznych, w celu poprawy ich własności, wprowadza się składniki kondycjonujące, wpływające na własności organoleptyczne. Praktyka rynkowa pokazuje, że producenci wyrobów higienicznych, dbając o weryfikację jakości procesu produkcyjnego oraz samych produktów gotowych, posiadają rozbudowane i sprawnie funkcjonujące systemy zapewniania jakości. Klienci oczekują również, aby wytwórcy poddawali się okresowym audytom jednostek zewnętrznych i pozyskiwali certyfikaty jakości, stanowiące niejako potwierdzenie spełnienia rygorystycznych wymagań.

Co jeszcze na etykiecie

Opakowanie produktu higienicznego stanowi ważne źródło informacji nie tylko w temacie swojej zawartości, ale również trwałości. Producenci umieszczając na opakowaniach jednostkowych numer partii produkcyjnej zapewniają identyfikowalność wyrobu (wymaganą wdrożonymi systemami jakości) oraz pośrednio surowców produkcyjnych. Z uwagi na fakt, iż przy prawidłowym konfekcjonowaniu oraz przechowywaniu wyrobów zapewniającym szczelne zakrycie zawartości zachowują długotrwale swoją stabilność, co skutkuje nieokreśloną datą przydatności do użycia. Obecny standard rynkowy zakłada również zamieszczanie informacji odnośnie do sposobu segregacji opakowań (jak tworzywa sztuczne czy makulatura). W niektórych przypadkach pojawiają się oznakowania odnośnie do bezpieczeństwa małych dzieci w postaci symbolu „trzymać z dala od dzieci”.

Reasumując: zauważyć należy, że kategoria produktów higienicznych, obecna we wszystkich aspektach życia codziennego, z pozoru prozaiczna, wymaga sporych wysiłków ze strony wytwórców, aby sprostać oczekiwaniom konsumentów. ■